

1 Inleiding

1.1 In 2002 is een project gestart met tien akkerbouwers uit Flevoland, Agrarische Unie (nu Agrifirm) en Heineken om samen uit te zoeken hoe je op termijn gelijke of betere opbrengsten kunt halen met zo min mogelijk input, zonder het milieu verder te schaden en bij voorkeur tegen lagere kosten. Om in een breder verband en op grotere schaal de zoektocht naar duurzame akkerbouw voort te zetten, is in 2006 Stichting Veldleeuwerik opgericht.

Inmiddels bestaat het netwerk van Veldleeuwerik uit 370 akkerbouwers uit heel Nederland en ruim 50 toeleverende bedrijven en ketenpartners. De akkerbouwers maken deel uit van een regiogroep met circa 10 akkerbouwers per groep. Er zijn nu 38 regiogroepen actief, in alle akkerbouwgebieden van Nederland.

De zoektocht naar verduurzaming van de akkerbouw heeft onder andere geleid tot de conclusie dat werken aan verduurzaming gericht moet zijn op een integrale aanpak in de volledige bedrijfsvoering. Zo zijn de tien indicatoren van Veldleeuwerik ontstaan, de basis voor de Veldleeuwerik systematiek. Iedere teler maakt jaarlijks een eigen duurzaamheidsplan, waarin hij zijn visie op verduurzaming beschrijft plus de plannen voor het komende seizoen. Regiogroepen kunnen ook een groepsplan maken voor een eigen project of thema, wat zich vertaalt naar de individuele plannen. In de regiogroepen worden de plannen besproken, inzichten en kennis gedeeld, kennis ontwikkeld onderling en/of met een partner of kennisinstelling. Tenslotte legt iedere teler op het eind van het jaar vast wat hij heeft gedaan in het duurzaamheidsprofiel. Dat profiel bestaat uit een set van in totaal 250 bovenwettelijke maatregelen, gesorteerd per indicator. De profielen maken het mogelijk om voortgang in verduurzaming te monitoren. Zo wordt het verduurzamingsproces inzichtelijk en zichtbaar gemaakt

1.2 Het werk wat Stichting Veldleeuwerik dient het maatschappelijk belang. We werken aan gezond voedsel van een gezonde bodem op een sociale, ecologische en economische verantwoorde wijze. Een ANBI status zou deuren openen die ons kunnen helpen meer projecten te kunnen opzetten om meer kennis te vergaren over gezonde bodem, de basis voor gezond voedsel, klimaatneutraal ondernemen en biodiversiteit en biomassa. Tevens zal het een positieve bijdrage hebben voor de relatie tussen boer en burger. Veldleeuwerik telers beheren 9% van het Nederlandse akkerbouw areaal, daarmee draagt het ook substantieel bij aan het verduurzamen van de Nederlandse akkerbouwsector.

2 Gegevens instelling

Naam: Stichting Veldleeuwerik
Adres: Duit 1
Plaats: 8305 BB Emmeloord
Website: www.veldleeuwerik.nl
Email: info@veldleeuwerik.nl
Tel: 06-5381 4247
RSIN: 816898224
KvKnr: 39095309
IBAN: NL57RABO0125251831

Beleidsplan Stichting Veldleeuwerik 2018 – 2022

3 Beleid en strategie

3.1 Stichting Veldleeuwerik heeft ten doel het stimuleren van duurzame voedselketens door het faciliteren van een geborgde systematiek voor de verduurzaming van grondgebonden teelt en het faciliteren van een kennisplatform en educatieplatform met en voor betrokkenen binnen de voedselketen. (statutaire doelstelling)

3.2 Telers, toeleveranciers, afnemers en overige stakeholders werken binnen Veldleeuwerik samen aan gezond voedsel van een gezonde bodem op een sociale, ecologische en economische verantwoorde wijze.

Klimaatverandering, water en biodiversiteit zijn thema's die van groot belang zijn voor de samenleving. De Veldleeuwerik teler is zich meer dan gemiddeld bewust van zijn omgeving en kan actief inspelen op deze grote maatschappelijke thema's en daarmee een trendsetter en voorloper zijn voor mogelijke oplossingen.

Veldleeuwerik staat voor:

- Klimaatneutraal boeren
- Streven naar 0% emissie naar bodem, water en lucht
- Verrijking van natuur en landschap voor boer en burger

Bodem

Veldleeuwerik telers werken aan de optimalisatie van de structuur en het organische stofgehalte van de bodem met bedrijfsspecifieke maatregelen. Om voortgang te monitoren gaan zij het organische stofgehalte en een bodemconditiescore op perceel niveau bepalen.

Veldleeuwerik deelnemers willen de CO₂-balans op bedrijfsniveau naar nul brengen. Om voortgang te monitoren bepalen zij jaarlijks een CO₂-footprint op bedrijfsniveau. Niet alleen teeltmaatregelen, gewasbescherming en bemesting hebben invloed op de CO₂-balans, ook energiebesparende maatregelen als zonnepanelen en windmolens.

Gewasbescherming en biodiversiteit

Streven is dat Veldleeuwerik telers ieder jaar een bedrijfseigen gewasbeschermingsplan opstellen op basis van IPM (integrated pest management). De emissie en afspoeling naar bodem, lucht en water en de milieubelastingpunten worden jaarlijks gemonitord.

Alle Veldleeuwerik deelnemers nemen insectvriendelijke en biodiversiteit stimulerende maatregelen op erf, perceel en bedrijf en in de regio. Om de voortgang te monitoren ontwikkelt Veldleeuwerik een kritische waarde voor biodiversiteit en biomassa op bedrijfsniveau en monitort zij de maatregelen.

De telers leggen akkerranden en/of groenbemesters aan, of beheren deze en telen groenbemesters als gewas.

3.3 Tot de doelgroep van Stichting Veldleeuwerik behoren haar partners (telers, toeleveranciers, afnemers), onderwijsinstellingen, overheden, waterschappen, samenleving.

3.4 Om het doel te behalen zal de systematiek uitgebreid worden met monitoringsinstrumenten om input – en output resultaten meetbaar te maken en te gebruiken om meer inzicht en kennis te krijgen en kennis te kunnen ontwikkelen over de hierboven genoemde onderwerpen. Deze gegevens zullen tevens ingezet worden voor communicatiedoelinden naar burgers en overheden.

Beleidsplan Stichting Veldleeuwerik 2018 – 2022

4 Werkzaamheden en activiteiten

4.1 Stichting Veldleeuwerik heeft vooral een faciliterende rol. Het bewaken en verder ontwikkelen van de duurzaamheidssystematiek. Het zorgdragen van het delen van bestaande en nieuwe kennis over duurzaamheidsonderwerpen. Het onderhouden en uitbreiden van het kennisnetwerk en het leggen van verbindingen binnen het netwerk.

De Veldleeuwerik systematiek

Alle aan Veldleeuwerik deelnemende telers maken jaarlijks aan het begin van het teeltseizoen een duurzaamheidsplan. In dit plan beschrijven zij welke bovenwettelijke maatregelen zij het komende seizoen gaan nemen. Dit plan wordt geregistreerd in een daarvoor ontwikkeld systeem (mijn Veldleeuwerik). Elk plan wordt door de werkorganisatie van Veldleeuwerik beoordeeld. Aan het eind van het jaar vult elke teler het zogeheten Duurzaamheidsprofiel in. Hierin geeft hij aan. Daarnaast is elke teler onderdeel van een regiogroep. Een groep van 10-12 telers uit eenzelfde regio. Zij komen verschillende keren per jaar bij elkaar om met elkaar plannen te bespreken. Deze bijeenkomsten zijn onder begeleiding van een regio coördinator. De duurzaamheidsplannen dragen bij aan het structureel en zichtbaar werken aan het verduurzamen. Daarnaast wordt de informatie vanuit de duurzaamheidsplannen en profielen gebruikt om kennisvraagstukken te verzamelen en hier hetzij kennisbijeenkomsten over te organiseren, hetzij projecten op te starten om kennis te ontwikkelen.

Kennisnetwerk

Stichting Veldleeuwerik kent een groot en divers kennisnetwerk van onderwijs- en wetenschappelijke instellingen, overheden in zowel binnen als buitenland. Wij worden veel gevraagd door o.a. provincies, ministeries en waterschappen om mee te denken over hun landbouwagenda en landschapsagenda. Het is een taak van Stichting Veldleeuwerik om binnen het netwerk de juiste verbindingen te maken voor bijv. kennisvragen, dilemma's en inrichten van duurzame voedselketens.

Deze manier van werken draagt niet alleen bij aan het verduurzamen van het eigen boerenbedrijf maar heeft ook een maatschappelijke functie.

Samenleving

Een andere taak van Stichting Veldleeuwerik is de communicatie naar de samenleving. De sociale context tussen boer en burger is al jaren verstoort. Veelal is het negatieve beeld van de burger gebaseerd op onwetendheid en vaak op (deels) onwaarheden. Het is een taak van Stichting Veldleeuwerik om burgers te informeren naar wat er werkelijk gebeurt op het boerenland en binnen de voedselketen. Hiervoor wordt de informatie vanuit "Mijn Veldleeuwerik" en de resultaten van monitoring gebruikt.

5 Bestuur

5.1 Stichting Veldleeuwerik kent een hoofdbestuur welke als volgt is samengesteld: één onafhankelijk voorzitter, twee ketenpartners, één adviesorganisatie, één kennispartner, drie telers. Vanuit het hoofdbestuur is een dagelijks bestuur samengesteld bestaande uit de voorzitter en een teler aangevuld met de directeur van de stichting.

De bestuursleden zijn:

Dhr. G.J. Doornbos	voorzitter	
Dhr. J. Kempers	algemeen bestuurslid	Heineken (ketenpartner)
Dhr. P. van Liere	algemeen bestuurslid	Gebr. Van Liere (ketenpartner)
Dhr. M. van Dee	algemeen bestuurslid	ZLTO (kennispartner)

Beleidsplan Stichting Veldleeuwerik 2018 – 2022

Dhr. P. de Regt	algemeen bestuurslid	Teler regio midden
Dhr. H. Hoekstra	algemeen bestuurslid	Teler regio noord
Dhr. H. Geling	algemeen bestuurslid	Teler regio zuid
Vacature		Adviesorganisatie

5.2 Leden van het hoofdbestuur en het dagelijks bestuur krijgen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Wel hebben ze recht op vacatiegeld zoals hieronder beschreven.

	HB	DB
	per bestuursoverleg	per DB overleg
Voorzitter	€ 500	€ 250
Overige leden	x	x
Teler leden	€ 250	€ 150
Aantal overleggen per jaar	4	6

5.3 De leden van het bestuur zijn gezamenlijk bevoegd. Er kunnen alleen besluiten genomen worden in een bestuurlijk overleg waarbij de meerderheid van de bestuursleden aanwezig zijn. De werkorganisatie beheert alle financiële zaken. De directeur van de stichting is gemachtigd besluiten te nemen tot een maximum van € 50.000. Indien er een besluit genomen moet worden wat een groter bedrag behelst dient er instemming van het bestuur te zijn. Het bestuur heeft geen toegang tot bankrekeningen van de stichting.

6 Financiële gegevens

6.1 Begroting 2018

Inkomsten	
Bijdrage partners	€ 339.000
Bijdrage Telers	€ 122.500
Bijdrage telers duurzaamheidsplannen	€ 105.000
Bijdrage Provincie tbv projecten	€ 100.000
Overloop kennisbudget groepen	€ 20.000
Reservering tbv kennisbank/communicatie	€ 45.000
Reserveringen tbv ontwikkeling systeem	€ 50.000
<i>Totale inkomsten</i>	<i>€ 781.500</i>

Uitgaven	
Groepsbudgetten	€ 39.111
Duurzaamheidsplannen	€ 105.000
Kennis en Regiocoördinatie	€ 172.019
Mijn Veldleeuwerik+certificering	€ 26.000
Bestuurskosten	€ 21.200
Personeelkosten incl reiskosten	€ 250.000
Kosten Marketing en communicatie	€ 32.000
Algemene kosten	€ 45.025
Kosten Projecten (extern)	€ 46.000
Kosten Ontwikkeling	€ 45.000
<i>Totale uitgaven</i>	<i>€ 781.355</i>

6.2 Partners (telers, toeleveranciers en afnemers) van Stichting Veldleeuwerik betalen een financiële bijdrage om deel te kunnen nemen aan Veldleeuwerik. Dit is de hoofdinkomstenbron van de stichting. Eventuele subsidies zijn ten behoeve van projecten. Mogelijke reserveringen/voorzieningen worden uitsluitend getroffen als het resultaat het toelaat. Deze komen ten goede aan invulling van het doel en de ambities van de Stichting Veldleeuwerik.